

Forfatter: Hauch, Carsten

Titel: Udrag fra En polsk Familie

Citation: Hauch, Carsten: "En polsk Familie: 1-2. - 1926", i Hauch, Carsten: *En polsk Familie: 1-2. - 1926*, udg. af POUL SCHJÆRFF, 1926-29, s. 56. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hauch01val-shoot-idm140529614127888/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: En polsk Familie: 1-2. - 1926

Intet kunde trives, der skulde skee med forenede Kræfter. Paa samme Tid da i andre Stater Masserne sammensmeltede, da de Enkelte der lærte at underordne sig, blev hos os hver Enkelt mere og mere selvraadig; hvor denne Selvraadighed hersker, der forvandles selv Heltmod til fordærvelig Forvovenhed; thi hvor Midtpunktet har tabt sin bindende Kraft, hvor de særskilte Organer ikke ville underordne sig, der tiener enhver Kraftyttring i de enkelte Ledemod kun til end mere at sønderrive det Hele, og til at fremskynde Døden.»

»Sikkert findes der dog en Middelvei, paa hvilken det Enkelte kan blive i sin Værdighed, uden at det Hele forstyrres?»

»Ingen Middelvei er her mulig, et Folk, der endnu vil staae paa samme Trin, hvorpaa det stod i Middelalderen, maa gaac til Grunde; det gamle Haab, de gamle Drømme, de gamle Sange, de gamle Eventyr ere Polens Pest og dets Ulykke. Deraf opstod den sorgelige Foragt for ethvert Fremskridt, deraf kom vor Mangel af Sammenhold, vor Trods mod Fornuft og Orden, deraf kom den stærke Kløft mellem Folk og Fyrste, ja deraf kom ogsaa Almuens Dovenskab og Urcenlighed, thi saaledes vare deres Fædre før dem, og saaledes vilde de ogsaa være.»

»Alt dette kunde vel afhjelpes ved mildere Midler, uden at en fremmed og fiendtlig Magt udstrakte sit Jernscepter over os.»

»Netop hiint Folk,« gjenstvarede Starosten, »hos hvilket den Herskendes Villie er Alt, og hos hvilket den Enkelte taber sig i Massen, hos hvilket Lydighed er den høieste Pligt, og Selvraadighed den høieste Brøde, netop hiint Folk, siger jeg, er bedst skikket til at være Formynder over slige forvildede Børn, som Polakkerne ere.»

Trods alle Starostens Indvendinger, hviskede dog